



Bladluizen in aardappel

* siphonen zijn de twee "uitlaten" die elke luis op zijn achterlijf heeft

↓ gevleugeld ↓ ↓ ongevleugeld ↓			
Aardappeltopluis (<i>Macrosiphum euphorbiae</i>)		Herkenning *	Biologie / gedrag
		- Lengte is 2,5 – 4 mm - Kleur is geel-groen tot dofroze - Donkergroene lengtestreep over achterlijf - Sprieten langer dan het lichaam - Lange siphonen*, lichtgroen met donkere top	Aardappeltopluis komt in mei-juni in het gewas gevlogen. Vermenigvuldiging kan bij warm weer zeer snel gaan. Kolonies zitten vooral op bloemen en toppen van planten (naam!). Aantasting, vooral in juli-augustus, kan ernstige bladschade en verliezen tot gevolg hebben
Zwarte vuilboomluis (<i>Aphis frangulae</i>)		Herkenning	Biologie / gedrag
		- Lengte is 1,2 – 2,1 mm - Kleur is donkergroen met zwart/bruin kop en borststuk, ongevleugelde luizen geelgroen - Achterlijf met bruine vlekken op zijkant - Sprieten korter dan het lichaam - Korte siphonen*, geheel donker tot zwart	Overwintert als ei op vuilboom, vliegt in juni-juli naar aardappelvelden. Na enkele snelle generaties verdwijnen ze in september weer naar vuilboom. Zit vaak onderin het gewas, en laat zich niet gemakkelijk van de plant af-schudden. Maakt haarden (valplekken). Weinig gevoelig voor pyrethroiden, het sparen van de natuurlijke vijanden is daarom heel belangrijk.
Wegedoornluis (<i>Aphis nasturtii</i>)		Herkenning	Biologie / gedrag
		- Lengte is 1,2 – 2,1 mm - Lijkt zeer sterk op vuilboomluis, maar achterlijf is lichter geelgroen, en de korte siphonen* zijn licht van kleur met een donker topje	Overwintert als ei op wegedoorn, vliegt in juni naar aardappelvelden. Na enkele generaties verdwijnen ze in september weer naar wegedoorn. De schade lijkt sterk op die van de perzikluis, en kan bij zware aantasting aanzienlijk zijn.
Groene perzikluis (<i>Myzus persicae</i>)		Herkenning	Biologie / gedrag
		- Variabele soort met veel kleurvormen! - Lengte 1,3 – 2,5 mm - Gevleugelden met zwartbruine kop en borst, en geel-groen lijf met een bruine vlek. Ongevleugelden geel-groen tot groen, soms roze. - Siphonen* vrij lang, dezelfde kleur als achterlijf, met donkere top, - Sprieten even lang als het lichaam	Overwintert op (<i>Prunus</i>) kersensoorten, rond half mei zijn de voorjaarsvluchten naar een lange reeks waardplanten, waaronder ook aardappelvelden. In zachte winters overleeft de soort ook op kruiden in bermen e.d. De groene perzikluis is een zeer efficiënte overbrenger van veel verschillende virusziekten, ook in aardappel.



Natuurlijke vijanden van bladluizen

De belangrijkste vijanden			
↓ volwassen insect ↓		↓ larve (grootste rover!) ↓	
Lieveheersbeestjes		Herkenning	Biologie / gedrag
		Kevers rood-zwart of geel-zwart, er zijn veel soorten. Larven blauwgrijs met gele of oranje vlekken en korte, stijve pootjes	Zowel kevers als larven zijn grote bladluis-vreters. Meestal 1 generatie per jaar. Kevers overwinteren achter schors, tussen takken en dood blad.
Zweefvliegen		Herkenning	Biologie / gedrag
		Zweefvliegen vaak geel-zwart of oranje-zwart gevlekt of gestreept. Kunnen stilstaan in de lucht. Larven zonder pootjes, beetje doorzichtig, met een spitse kop	Alleen de larven vreten (veel) luizen. Meestal 1 generatie per jaar. Zweefvliegen worden aangelokt door bloemen in randen, slootkanten en bermen.
Gaasvliegen		Herkenning	Biologie / gedrag
		Gaasvliegen meestal groen met fijn-gaderde vleugels. Larven geel of bruin, langgerekt, met grote weerhaken als kaken	Alleen de larven vreten (veel) luizen. Meestal in kleine aantallen aanwezig. Gaasvliegen overwinteren tussen gras, stro of bladeren.
Sluipwespen		Herkenning	Biologie / gedrag
		Er zijn veel, meestal kleine, zwarte soorten sluipwespen. Geparasiteerde luizen (waar-in de sluipwesp opgroeit) worden bolrond en lichter van kleur, zogenaamde "mummies"	De sluipwesp legt een ei in de bladluis. Vaak veel generaties per jaar, waardoor de wespen enorm veel luizen kunnen doden. Ze worden aangelokt door bloemen.
Andere rovers die ook veel bladluizen kunnen opruimen			
↓ spinnen veel soorten, talrijk		↓ galmuglarve soms talrijk	
			
↓ loopkevers veel in randen		↓ roofwantsen gelokt door bloemen	
			
↓ oorwormen schuilplaatsen nodig		↓ luis door schimmel gedood (epidemieën)	
			